

**ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у грудні 2021 року**

*(оглядова довідка за матеріалами
преси, інтернету та неопублікованими документами)*

В Україні

15 грудня Верховна Рада України ратифікувала Угоду з Європейським Союзом про участь нашої країни у програмі «Креативна Європа» на 2021–2027 роки, що охоплює співпрацю у сфері культури та медіаграмотності, надаючи додаткові стимули і фінансові можливості для розвитку сектору культури і креативних індустрій. Програма також заохочує співробітництво між культурними інституціями різних країн Європи. 18 грудня Закон «Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі „Креативна Європа” (2021–2027)» підписав В. Зеленський.

3 грудня укладено Меморандум про співпрацю Державної служби України з етнополітики та свободи совісті з Американською асоціацією юристів, який передбачає реалізацію проєкту міжнародної технічної допомоги «Сприяння соціальній згуртованості в Україні». Основними напрямками проєкту є згуртування лідерів із різних етнічних груп та регіонів навколо спільних викликів та національних цінностей, популяризація заходів державних та місцевих органів влади, які б підвищили толерантність, інклюзивність і почуття громадянської єдності, а також посилення спроможності громадських активістів відстоювати ключові реформи. Документ підписали директорка Ініціативи з верховенства права Американської асоціації юристів в Україні Хатуна Мургулія та керівниця Держслужби з етнополітики та свободи совісті О. Богдан.

8 грудня при Київському національному університеті ім. Т. Шевченка розпочав свою роботу Центр хорватської мови та культури. У відкритті осередку, зокрема, взяли участь прем'єр-міністр Хорватії Андрей Пленкович і міністр освіти та науки Республіки Хорватія Радован Фукс. Високоповажні гості подарували центру майже сотню книг. Під час перебування в Україні делегація Республіки Хорватія на чолі з прем'єр-міністром країни також відвідала Націона-

льний музей Голодомору-геноциду, де оглянула територію музею та поклала декоративну композицію до скульптури «Гірка пам'ять дитинства».

1 грудня Програма ЄС «Дім Європи» оголосила переможців четвертого конкурсу грантів міжнародної співпраці, що фінансує спільні мистецькі та креативні проекти європейських і українських організацій. Підтримку обсягом від 25 000 до 50 000 євро отримали шість проектів: «Після соціалістичного модернізму», який досліджує архітектуру Києва 1980-х років і реалізується Національним художнім музеєм України спільно з Литовським національним художнім музеєм та іншими інституціями; цифровий проєкт *Kharkiv Architecture Manual*, присвячений архітектурі міжвоєнного модернізму Харкова, від Центру «Урбаністичні форми» і вебплатформи *Brno Architecture Manual* (Чехія); «Одного разу квір» від платформи культурних ініціатив *IZOLYATSIA* та галереї «Лабіринт» (Польща); «KYUB – інноваційна звукова культура» від ГО «Інститут звуку» та платформи *IKLECTIK* (Велика Британія); мультимедійна міф-опера «EROS» на основі твору Платона «Бенкет» від ГО «NOVA OPERA» у колаборації з композитором М. Шалигіним і режисеркою Еллі Папакостантіну (Греція); мультидисциплінарний проєкт «Я найгірша. Подивись на мене!» за участі художників А. Клейтман (Україна) та Яніка Бальцера (Німеччина) від міжнародної благодійної фундації *Set Art Foundation*.

А 21 грудня Програма ЄС «Дім Європи» підбила підсумки четвертого конкурсу інфраструктурних грантів. Обрано 17 українських організацій, які отримають гранти сумою від 5000 до 10 000 євро на оновлення застарілого обладнання або створення нових просторів, покликаних стати культурними магнітами для громади. Серед них – ГО «Центр перформативної освіти» (Київ), ГО «Твори Добропілля» (Добропілляська громада, Донецька обл.), ГО «Особлива майстерня – мистецтво для аутизму» (Харків), Творче об'єднання «Гармидер» (Луцьк, Волинська обл.), ГО «Міжнародний молодіжний театральний фестиваль «Чорні вівці» (Чернівці), ГО «Звільнення Криму» на модернізацію обладнання телеканалу *ATR* тощо.

До Міжнародного дня боротьби з корупцією з 8 по 12 грудня в Національному художньому музеї України тривав мистецький проєкт *Corruptionism*, організований Антикорупційною ініціативою ЄС (*EUACI*). Змінені класичні полотна стали яскравою ілюстрацією корупційних злочинів, які впливають на життя кожного українця.

За кордоном

16 грудня під час 16-ї сесії Міжурядового комітету з охорони нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО ухвалено рішення щодо включення досьє «Орнек – кримськотатарський орнамент та знання про нього» до Репрезентативного списку нематеріальної культурної спадщини людства. Це вже четвертий елемент української культури, внесений до цього списку (попередньо до нього увійшли петриківський розпис (2013 р.), козацькі пісні Дніпровщини

(2016 р.) та косівська мальована кераміка (2019 р.)). Відтак популяризація та просування унікального кримськотатарського орнаменту «орьнек» є одним із пріоритетів розвитку співробітництва між Україною та ЮНЕСКО.

Також 16 грудня Генеральна Асамблея ООН ухвалила оновлену резолюцію «Ситуація з правами людини в тимчасово окупованій Автономній Республіці Крим та місті Севастополі, Україна». Документ закликає країни ООН до співпраці в рамках міжнародної Кримської платформи. Крім того, посилена резолюція наголошує на обмеженнях, з якими стикаються українці, зокрема відсутності можливості зберігати свою самобутність, культуру й отримувати освіту українською та кримськотатарською мовами. Також указується на факти знищення культурної та природної спадщини, незаконних археологічних розкопок, передачі культурних цінностей та переслідування релігійних традицій.

17 грудня у Польському театрі імені Арнольда Шифмана у Варшаві відбулася міжнародна прем'єра документального перформансу «Крим, 5-та ранку» за п'єсою Н. Ворожбит та А. Косодій. Твір створено на основі інтерв'ю з 11-ма ув'язненими кримськими журналістами та їхніми родинами. Режисер перформативного читання у Польщі – Єжи Лях, читцями виступили актор театру, а кураторами проєкту – А. Алієв та Н. Соколенко. Переклад тексту перформансу польською здійснив Володимир Дишлевук, продюсування – Магдалени Мроз. У Польщі проєкт реалізовано спільно з Українським інститутом, Міністерством закордонних справ України, Молодіжною театральною компанією «Доллмен», Посольством України в Республіці Польща й Польським театром у Варшаві за інформаційної підтримки Фонду «Наш вибір». Крім того, у приміщенні Польського театру було представлено виставку французького фотографа українського походження Юрія Білака – «Плюс 1». Авторські роботи передають розповіді українських сімей про своїх близьких – загиблих на війні з Росією українських військових. Художнє обрамлення світлинам додали тексти, створені Ю. Андруховичем, О. Ірванецем, Я. Грицаком, Л. Денисенко, О. Михедом та іншими митцями й інтелектуалами.

Визнання Голодомору

В Україні

16 грудня було прийнято постанову «Про Звернення Верховної Ради України до Бундестагу Федеративної Республіки Німеччина щодо визнання Голодомору 1932–1933 років геноцидом українського народу». Депутати закликали Німеччину надати політичну оцінку подіям 1932–1933 років, що стане важливим сигналом для вшанування пам'яті мільйонів жертв цього злочину тоталітарного режиму, вагомим внеском у справу забезпечення мирного та безпечного майбутнього для прийдешніх поколінь. Також Верховна Рада України ухвалила на державному рівні вшанувати 70 років із дня народження американського історика, політолога, громадського діяча, дослідника Голодомору 1932–1933 рр.

Джеймса-Ернеста Мейса (Постанова про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2022–2023 роках, прийнята від 17 грудня).

10 грудня голова Верховної Ради України Р. Стефанчук під час зустрічі з Надзвичайним і Повноважним Послом Держави Ізраїль в Україні Міхаелем Бродським підняв тему визнання Ізраїлем Голодомору актом геноциду українського народу, а також попросив розглянути питання присвоєння звання «Праведник народів світу» митрополиту Андрею Шептицькому та священнику Омеляну Ковчу, які в роки Голокосту рятували єврейські життя.

За кордоном

17 грудня міська рада бразильського міста Ронкадор визнала Голодомор 1932–1933 років в Україні актом геноциду. В ухваленому документі наголошується, що геноцид українців був наслідком цілеспрямованої політики. Також зазначається, що ухвала є знаком солідарності української діаспори в Бразилії з українцями по всьому світу, які вшановують пам'ять жертв Голодомору. До цього на регіональному рівні в Бразилії Голодомор 1932–1933 років визнали геноцидом штат Парана (2007), міста Ріо-де-Жанейро (2008), Курітіба (2008), Прудентополіс (2008), Марінга (2019).

Комітет США з визнання Голодомору геноцидом розпочав збір підписів за відкликання Пулітцерівської премії у журналіста Волтера Дюранті, який заперечував Голодомор в Україні у 1932–1933 роках. Наразі петицію підписали майже 7 тисяч осіб із 7,5 тисяч необхідних для розгляду.

5 грудня у Кракові, в центральній залі Вілли Деціуша, відбувся концерт увічнення пам'яті жертв Голодоморів в Україні 1921–1923, 1932–1933, 1946–1947 років. У виконанні піаністки Маріанни Гумецької прозвучали твори Л. ван Бетховена, В. Сильвестрова, В. Рунчака, Л. Ревуцького та М. Скорика. Захід організувало Товариство «Вілла Деціуша» під почесним патронатом Генерального консульства України в Кракові та за підтримки VII міської дільниці Кракова – Звежинец (Польща).

Вшанування пам'яті

В Україні

19 грудня за ініціативи польської діаспори у Києві було відкрито меморіальну дошку, присвячену Адаму Міцкевичу, одному з найвидатніших польських поетів і діячів національно-визвольного руху. На церемонії відкриття була присутня Моніка Капа-Ціхоцька, дружина Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Польща в Україні. Біломармуровий портрет генія, розміщений на темному гранітному тлі, виконав київський скульптор І. Григор'єв.

За кордоном

13 грудня у Софії встановлено пам'ятну плиту на могилі Лідії Драгоманової-Шишманової – видатної українсько-болгарської громадської діячки, ста-

ршої доньки М. Драгоманова та дружини І. Шишманова, першого посла Болгарії в Україні. В урочистому відкритті взяли участь Надзвичайний і Повноважний Посол України в Болгарії В. Москаленко, президент і науковий секретар Болгарської академії наук Юліан Ревальський і Елка Трайкова, голова Співки українських організацій Болгарії «Мати Україна» Олена Коцева, представники наукових і літературних кіл Болгарії, активісти української громади. Церемонія символічно відбулася у 30-ту річницю відновлення дипломатичних відносин між Україною і Болгарією.

Дні культури

За кордоном

16–19 грудня в Анкарі пройшли Дні кримськотатарської культури, організовані Асоціацією кримських татар Туреччини. Насичена програма поєднала численні презентації, мистецькі виступи та обговорення, спрямовані на знайомство з культурою, історією і традиціями кримських татар. Також в Анкарському музеї живопису і скульптури відбувся спільний захід посольств України та Литви в Туреччині й Кримськотатарського товариства в Анкарі, присвячений року татарської спільноти в Литві та Дням кримськотатарської культури.

1 грудня в Ліванській академії мистецтв (*ALBA*) проведено «Український день». Родзинкою заходу стало урочисте відкриття пам'ятника видатній оперній співачці і професорці *ALBA* у 1950-х Лідії Липковській роботи М. Горлового. Концертну програму вечора підготував фольклурт «Онуки» та *Marina Vesna*. Також під час події відбулася презентація одразу трьох книг – сигнального примірника поезії В. Стуса у перекладі Імадедіна Раефа, факсимільного видання «Мазепинського Євангелія» та праці І. Осташа «Український Ліван». До того ж арабськомовну колекцію видань Посольства України в Лівані було передано бібліотеці закладу.

Закордонне українство

В Україні

З ініціативи голови міжфракційного депутатського об'єднання «Українці у світі» С. Юраша, Світового Конгресу Українців та Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка» 9 грудня у Києві відбувся круглий стіл з питань захисту української меншини у Російській Федерації. У ході дискусії учасники обговорили актуальне становище української громади у Росії, переслідування та порушення прав українців російською владою, системну репресивну політику Кремля, спрямовану на ліквідацію українських організацій та насильницьку асиміляцію українців, а також шляхи та інструменти протидії цій агресивній політиці та необхідність об'єднання зусиль задля системної підтримки Україною етнічних українців Росії та послідовного відстоювання їхніх прав на міжнародній арені.

8 грудня до 122-річчя від народження Євгена Слабченка – дипломата УНР, який волею долі залишився в еміграції і під іменем Ежена Деслава здобув славу як кіномитець у Франції та Іспанії – Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою НУ «Львівська політехніка» спільно з Науковим товариством історії дипломатії та міжнародних відносин провів онлайн-подію «Ежен Деслав – кіномитець і дипломат: український почерк на мапі світу». До заходу доєдналися понад 100 учасників із 13-ти країн. Під час розмови було відзначено здобутки української громади за кордоном у справі увіковічення пам'яті Є. Слабченка: віднайдення та відновлення могили митця у Ніці (Франція) та видання книги «Дипломатична історія України» його авторства.

За кордоном

5 грудня у Болоньї зусиллями Асоціації «Італія – Україна» відкрито Український етнографічний музей, експонати для якого зібрали у різних регіонах нашої країни. У закладі представлено репродукцію української хати ХІХ ст., етнічний український одяг та аксесуари, а також творчість українських художників Італії. Почесним гостем відкриття музею став полтавський бандурист родом зі США Ю. Фединський (в межах європейського туру *Kobzaring the World*).

4 грудня у Будапешті відбувся круглий стіл експертів «Українська діаспора: через культуру до взаєморозуміння та безпеки», організований з нагоди 30-ї річниці визнання Угорщиною незалежності України та річниці підписання Будапештського меморандуму. Організаторами заходу виступили Самоврядування українців у м. Дунауйварош, Фонд української культури в Угорщині спільно з Центром аналізу регіональних ризиків (Україна). Також у столиці Угорщини до 30-річчя незалежності України в межах міжнародного проєкту «Feel Europe українською», яким опікується Уляна Княгинецька, шрифтом Брайля видано двотомну україномовну збірку «Апостоли свободи». До неї увійшли поезії видатних національних поетів України та Угорщини – Т. Шевченка і Ш. Петефі.

15 грудня Посольство України в Алжирі провело з нагоди відзначення 30-ї річниці відновлення незалежності нашої держави Український вечір. Представники місцевої української громади підготували народні співи і танці, читання поезії, виставку картин Світлани Деллалі на національну тематику, а також короткий екскурс щодо туристичної привабливості України.

17 грудня Українська асоціація «Джерело» організувала в Барселоні (Іспанія) літературну зустріч з українським письменником, бардом і режисером Р. Горовим.

19 грудня Українська капела бандуристів Північної Америки (США) провела віртуальний концерт «Різдво на бандурі».

Мистецькі заходи В Україні

18 грудня концертом на Михайлівській площі та яскравою анімацією на будівлі Дипломатичної академії України стартувала масштабна культурно-мистецька кампанія «Щедрик: магія Різдва / *Shchedryk: celebrating Christmas magic*», ініційована Міністерством закордонних справ України за підтримки Посольства США в Україні та *Western NIS Enterprise Fund (WNISEF)*, засновано за фінансування американського уряду через Агентство США з міжнародного розвитку) з нагоди 105-ї річниці першого виконання «Щедрика» М. Леонтовича в Києві та 100-річчя з часу виконання колядки на сцені Карнегі-холу в Нью Йорку. 12–16 січня кампанію продовжила мультимедійна інсталяція в Довженко-Центрі. Мовою сучасного мистецтва проєкт розкриває історію музичної композиції «Щедрик», точки її перетину з історією України та світовою культурою. До організації заходів долучилися Міністерство культури та інформаційної політики України та Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти. Крім того, Міністерство закордонних справ України за підтримки Посольства Великої Британії в Україні запустило новий цифровий проєкт для іноземної аудиторії «Щедрик – історія Різдва, яку Україна порадувала світові». Тож на офіційному сайті нашої країни *Ukraine.ua* іноземці можуть дізнатися про давнє походження колядки, геніального українського композитора М. Леонтовича, світовий тур хору під керівництвом диригента О. Кошиця та культурну дипломатію в часи боротьби за незалежність України. Тексти доповнено унікальними матеріалами з українських, європейських та американських архівів.

Музика В Україні

Віртуози Габріель Б'янко (Франція), Мігель Трапага (Іспанія) і Альберто Мезірка (Італія) стали гостями XVII Міжнародного фестивалю гітарної музики «Київ–2021», який 3–5 грудня відбувся у Національній філармонії України за підтримки посольств Франції, Іспанії та Італії в нашій країні, Французького інституту в Україні й Італійського інституту культури в Україні.

Голова оперної академії Національної опери Польщі Беата Клатка, директор артистичної агенції *ASART* Славомир Якубек (Словаччина), оперний співак Пауль Гауглер (Франція) та художній керівник Бакстонського фестивалю Едріан Келлі (Велика Британія) увійшли до складу журі III Конкурсу молодих вокалістів імені Василя Сліпака, який 14–19 грудня проходив у Львові. Окрім оцінювання конкурсантів, Беата Клатка, Славомир Якубек і Едріан Келлі провели творчу зустріч, а Пауль Гауглер дав майстер-клас. Цьогоріч у конкурсному відборі, який проходив у онлайн-форматі, взяли участь молоді виконавці зі США, Польщі, Китаю та України. Захід провела Львівська національна філармонія ім. М. Скорика у співпраці з Департаментом з питань культури, національно-

стей та релігій Львівської ОДА за підтримки Міністерства культури та інформаційної політики України, Фондації Василя Сліпака та місцевої влади.

2–5 грудня відбувся *XXI Міжнародний фестиваль сучасної імпровізаційної музики Jazz Bez*, який об'єднав міста України та Польщі – Львів, Тернопіль, Дрогобич і Перемишль. Серед гостей української частини форуму – джазова вокалістка Інгрід Артур (США), професор Краківської музичної академії Пьотр Вилежол, Марцін Домінік Калетка, Давид Ходек, Мак Муха (Польща), тріо *Awatair* (Україна – Польща), колектив *Antonio Flinta Quartet* (Італія), екоджазовий проєкт *Raykuna* (Швейцарія – Болівія) та ін. Організаторами фестивалю виступили Інститут стратегії культури, Львівська міська рада, Генеральне консульство Республіки Польща у Львові та Польський Інститут у Києві.

З метою розбудови музичних взаємин між Польщею та Україною з жовтня по грудень проходив проєкт «Польська музика в Україні», зорганізований варшавською фундацією «Pro Musica Viva» та українською концертною агенцією в галузі класичної музики *UKR Artists*. Концерти проєкту відбулися у Харкові (9 жовтня), Дніпрі (30 жовтня), Чернівцях (11 листопада, у День незалежності Польщі) та Маріуполі (3 грудня). Під орудою знаного польського диригента Романа Реваковича пролунала музика Ф. Шопена, М. Карловича, С. Монюшка, П. Гурецького та В. Кіляра. До ініціативи долучилася плеяда титулованих українських музикантів: заслужені артисти України А. Сагалова та М. Комонько, віртуози Д. Чоні й А. Павлов, а також академічні симфонічні оркестри Харківської, Дніпропетровської і Чернівецької філармоній та оркестр «Ренесанс» Маріупольської камерної філармонії відповідно. Проєкт дофінансовано коштом Міністра культури і національної спадщини Республіки Польща з Фонду промоції культури.

2–5 грудня Трускавець приймав IV Міжнародний конкурс вокалістів «Пам'яті Мусліма Магомаєва», організований Азербайджанським культурним центром ім. М. Магомаєва і Трускавецькою міською радою за підтримки Міністерства культури та інформаційної політики України, Посольства Азербайджанської Республіки в Україні та особисто Надзвичайного і Повноважного Посла Азербайджану в Україні Ельміри Ахундової, Державного комітету Азербайджанської Республіки з роботи з діаспорою і Міжнародного товариства україно-азербайджанської дружби. У конкурсі взяли участь професійні вокалісти з Азербайджану, Казахстану, Китаю та України. До числа переможців увійшли закордонні співаки Урфан Джафаров (I премія, Азербайджан), Єрмек Берімжанов (III премія, Казахстан), Лю Куо (III премія, Китай) та Аліш Бібарис (дипломант, Казахстан). Конкурсні виступи оцінували: н. а. України, голова Азербайджанського культурного центру ім. М. Магомаєва Гурбаналі Гасан-огли Аббасов (голова журі); завідувач кафедри сольного співу Національної музичної академії ім. П. Чайковського, н. а. України О. Дяченко; завідувачка кафедри академічного співу Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка,

н. а. України Л. Божко; професорка кафедри сольного співу та оперної підготовки Бакинської музичної академії, н. а. Азербайджану Гюльназ Ісмаїлова.

12 грудня литаврист Франциско Родрігес (Іспанія) разом із українським фортепіанним дуєтом *Piano Duo Chipak Kushnir* взяв участь у спеціальному заході Львівської національної філармонії, присвяченому 251-й річниці від народження Людвіга ван Бетховена.

20 грудня Український інститут і Міністерство закордонних справ України разом із командою онлайн-медіа «СЛУХ» запустили офіційну сторінку нашої країни у стрімінговому сервісі з музикою та подкастами *Spotify* (штаб-квартира у Стокгольмі, Швеція). Її створено для просування позитивного іміджу України серед іноземної аудиторії, зокрема через сучасну українську музику англійською та українською мовами.

За кордоном

9 грудня в Королівській бібліотеці Данії відбувся концерт українського піаніста О. Ботвінова в рамках 11-ї Міжнародної конференції Сахарова з прав людини. Організатором заходу виступив Новий фонд демократії при МЗС Данії у співпраці з Центром досліджень розвитку демократії ім. А. Сахарова при Університеті Вітовта Великого (Литва).

28–30 грудня Академічний симфонічний оркестр Львівської національної філармонії гастролював у Швейцарії. Колектив виступив під диригуванням Сімона Камартіна та за участі швейцарських солістів – бас-баритона Флуріна Кадуффа і кларнетиста Йосіаса Юста. Присвячені Різдву та Новому року концерти відбулися у монастирі Дізентіс, театрі «La Fermata» і залі «Mehrzweckhalle» в Унтервазі.

Український гурт *GO_A* переміг у номінації «Найбільш інноваційна сценічна постановка» на конкурсі *Eurovision Awards*. До того ж пісня «Шум» увійшла в трійку найпопулярніших пісень за всю історію проведення конкурсу «Євробачення». Підсумки цьогорічного міжнародного пісенного конкурсу було оголошено наприкінці року на радіо *ESC Radio*. Своєю чергою О. Усенко з піснею «Важіль» посіла шосте місце на Дитячому пісенному конкурсі Євробачення–2021, який пройшов 19 грудня в Парижі.

Театр

В Україні

До складу міжнародного журі IV Всеукраїнського театального фестивалю-премії «ГРА» увійшли театральні діячі з п'яти європейських країн: художній керівник Театральної компанії міста Брага Руї Мадейра (Португалія); докторка гуманітарних наук, упоряднича і наукова редакторка першого польського книжкового видання текстів Леся Курбаса «*Łeś Kurbas. Pisma teatralne, Warszawa: Instytut Teatralny 2021*» Анна Корженьовська-Бігун (Польща); генеральний директор Каунаського державного музичного театру Беньямінас Жель-

віс (Литва); хореографка Даян Елшоут (Нідерланди); генеральний директор *Théâtre de la Massue*, директор паралельної програми Авіньйонського фестивалю Фредерік Поті (Франція). Засновником фестивалю-премії є Національна спілка театральних діячів України.

За підтримки Гете-Інституту в Україні «Театр Громадян» (Київ) та *Agency for Safe Space* (Гамбург, Німеччина) створили спільний театральний та кінопроект, покликаний висвітлити події 1943–44 років на Волині. Режисером проекту виступив Георг Жено, а драматургом – Ден Гуменний. 3 грудня команда презентувала виставу «Волинська Історія» у київському перформативному просторі *PostPlayLab*, а 11 грудня на ютуб-платформі *Theatre 4 National Affairs* відбулася прем'єра театрального фільму. Проект досліджує особисті та колективні травми, складну ідентичність та (не)можливість прощення.

За кордоном

Археологічна опера «Chornobyldorf» композиторів Р. Григоріва та І. Разумейка увійшла в шістку найкращих опер та музично-театральних перформансів за версією світового конкурсу *Music Theater Now*, заснованого Міжнародним інститутом театру (ЮНЕСКО) та роттердамським оперним фестивалем *O. Festival for Opera. Music. Theatre* (Нідерланди) за підтримки провідних сучасних оперних фестивалів світу.

Постановка «Калігула» за п'єсою А. Камю Харківського державного академічного українського драматичного театру ім. Т. Шевченка отримала три головні нагороди XXVIII Каїрського міжнародного експериментального театрального фестивалю у Єгипті: Гран-прі фестивалю та відзнаки номінацій «Найкращий режисер» – О. Ковшун і «Найкраща чоловіча роль» – М. Стерлік. Церемонія нагородження відбулася 19 грудня.

Своєю чергою Київський академічний театр «Золоті ворота» став переможцем IV Молодіжного театрального форуму країн Співдружності Незалежних Держав, Балтії та Грузії, який 3–8 грудня відбувся у Ташкенті (Узбекистан). Перемогу театру принесла вистава С. Жиркова «Тату, ти мене любив» за п'єсою Д. Богославського «Тихий шорох зникаючих кроків».

15 і 16 грудня у Мюнхені з аншлагом пройшли прем'єрні покази вистави «Офелія. Вихід з води» – спільного проекту мюнхенського театру *Münchner Kammerspiele* та Київського академічного театру драми і комедії на лівому березі Дніпра. Це проєкт про надання голосу Офелії, альтернативні шляхи її життя та участі. Над постановкою працювали режисер Алек Неміро, композитор Матіас Кремсрайтер, драматург Меді Морадпур, художниця Марлен П'єро (Німеччина), а керівниками з українського боку стали Т. Трунова та П. Ар'є. У головних ролях – Едіт Салдана (Мюнхен), А. Пустовіт та М. Клімова (Київ). Колaboraція театрів відбулася завдяки Міжнародній театральній лабораторії «Митці. Точки перетину», яку підтримав Український культурний фонд, у межах

програми «Sisterhood: далекі близькі» під керівництвом драматурга Мартіна Вальдеса-Штаубера.

Кіно

В Україні

10–19 грудня Бюро Вільної держави Баварія в Україні (Німеччина) та компанія «Артхаус Трафік» провели II Фестиваль «Кіноподорож Баварією». Подія відбулася в онлайн-форматі з безкоштовними переглядами для українських глядачів. До програми увійшло п'ять стрічок: три роботи знаного майстра комедії, баварця Маркуса Г. Розенмюллера – «Раніше помер – довше пролежав», «Чарівне дзеркало, або Подвійні неприємності», «Басейновий шериф», ще одна комедія Йоахіма Долльгопфа й Ефі Гольдбруннер «На рівні очей» та біографічна драма «Людвіг Баварський» від Марі Ноель і Петера Зера.

Київський міжнародний кінофестиваль «Молодість» у співпраці з Посольством Італійської Республіки в Києві, Італійським інститутом культури в Україні та Італійським центром короткого метра провів 20 грудня у столичному кінотеатрі «Жовтень» кінофестиваль *Italian Short Film Days*. Демонструвалося п'ять короткометражних робіт італійських режисерів: «Феї» Лоренцо Паллотти, «Гра» Алессандро Габера, «Слуги на велосипедах» Мікеле Гранати, «Чен» Джакомо Себастьяні та «Білий» Антоніо Корсіні. Подію було присвячено Міжнародному дню короткого метра, який відзначають 21 грудня.

8 грудня в литовському посольстві з нагоди 30-річчя встановлення дипломатичних відносин між Литвою та Україною відбувся прем'єрний показ документальної стрічки Л. Артюгіної «За нашу і вашу свободу». Всеукраїнська прем'єра кінокартини відбулася на суспільному телеканалі «UA: Перший» 12 грудня. Фільм розповідає про боротьбу Литви та України проти радянсько-російської імперії через особисті історії безпосередніх учасників подій. Стрічку створено завдяки грантовій підтримці від Українського культурного фонду.

За кордоном

Українські та зняті за участі нашої країни кінокартини було відзначено на міжнародних кінофорумах. Зокрема соціальна драма Петера Керекеша «Цензорка» (Словаччина – Чехія – Україна) здобула Гранпрі кінофестивалю *13 Les Arcs Film Festival* (11–18 грудня, Франція). Дві українські стрічки отримали нагороди IX Міжнародного кінофестивалю студентських та дебютних фільмів «Бастау» (30 листопада – 4 грудня, Казахстан): «Земля Івана» А. Лисецького стала найкращим неігровим фільмом у документальній секції, а «Родима пляма» М. Шевченко – найкращим короткометражним неігровим фільмом. Робота В. Новака «Чому я живий» перемогла в номінації «Найкращий художній фільм» у грудневому випуску кінофестивалю *Cult Valley Global Cinefest* (Індія).

З 19 листопада по 11 грудня у Мексиці вперше проходили Дні українського кіно з показами у кінозалі Національного антропологічного музею країни.

У відкритті події взяли участь Надзвичайний і Повноважний Посол України в Мексиці О. Драмарецька, кінематографісти Л. Серебренікова, яка курувала форум, та І. Ясній, з вітальною промовою онлайн звернувся президент Національної спілки кінематографістів України, голова Національної кіностудії художніх фільмів ім. О. Довженка – О. Янчук. Наприкінці заходу посол вручила мексиканській режисерці та сценаристці Фернанді Валадес головну нагороду 49-го кінофестивалю «Молодість», де її фільм «Особливі прикмети» отримав Гран-прі основного конкурсу. До програми форуму увійшло шість стрічок: «Міф» Л. Кантера та І. Яснія, «Білий птах з чорною ознакою» Ю. Ілленка, «Національний музей» А. Загданського, «Додому» Н. Алієва, «Пропала грамота» Б. Івченка та «Мої думки тихі» А. Лукіча.

3–5 грудня тривали Дні української аудіовізуальної індустрії в Римі, під час яких італійській професійній спільноті було представлено досягнення, можливості та сервіси, які пропонує Україна в сфері виробництва та дистрибуції контенту в галузі кіно, ТБ і діджитал. У відкритті події взяли участь Надзвичайний і Повноважний Посол України в Італії Я. Мельник, голова Державного агентства України з питань кіно М. Кудерчук і представниця Генерального директорату з питань кіно та аудіовізуальної продукції Міністерства культури Італії Лаура Салерно. Спеціально до відкриття форуму Українська кіноасоціація підготувала презентацією «Discover Ukraine», яка ознайомила італійських фахівців із потужностями та конкурентними перевагами аудіовізуальної індустрії України та представила онлайн-базу українських локацій для знімання. Крім того, організатори підготували презентацію *work-in-progress* українських проєктів різних форматів та жанрів, які мають потенціал на італійському ринку. А італійсько-українська команда проєкту *Koza Nostra (Pepito Produzioni та FILM.UA Group)* презентувала однойменний фільм спільного виробництва, який скоро вийде на великі екрани обох країн. Також під час форуму відбулися відкриті покази актуальних українських стрічок різних жанрів: «Земля блакитна, ніби апельсин» І. Цілик, «Я працюю на цвинтарі» О. Тараненка, «Пік страху» С. Капралова, «Віддана» Х. Сиволап, «Викрадена принцеса» О. Маламужа та «Мої думки тихі» А. Лукіча. Проєкт організовано Українською кіноасоціацією за підтримки Держкіно України, Міністерства закордонних справ України, Посольства України в Італії та за сприяння Генерального директорату з питань кіно та аудіовізуальної продукції Міністерства культури Італії. Партнерами виступили компанії *MRM (Україна)* та *Mimesi'S APS (Італія)*.

11–12 грудня в Українському домі у Вашингтоні (США) відбулися «Вихідні українського кіно». Глядацькій увазі запропонували стрічки «Оберіг нації» Я. Попова та «Пекельна Хоругва, або Різдво козацьке» М. Кострова.

Посольство України в Чехії, Українська ініціатива у Чеській Республіці та Тиждень українського кіно організували 3 грудня у празькому кінотеатрі «Komorní kino Evald» благодійний показ військового документального фільму «Зошит війни» Р. Любого. Стрічку створено на основі особистих відеозаписів із

телефонів та камер українських військових і добровольців. Увесь прибуток з проданих квитків буде перераховано Благодійному фонду допомоги армії «Повернись живим».

Український стенд під гаслом «Ukraine is your destination» був представлений на виставці *FOCUS 2021* – одній із основних світових подій, присвячених промоції кінолокацій та продакшен-сервісів з усього світу, яка 7–10 грудня проходила в Лондоні (Велика Британія). На майданчику презентували сайт-каталог локацій для знімання в нашій країні, новостворену Асоціацію локейшен-менеджерів України, проекти регіональних кінокомісій та інші ініціативи для промоції України як зручної локації для знімання та надійного партнера для спільного кіновиробництва. Також у межах офіційної програми *FOCUS 2021* було проведено презентацію «Discover Ukraine: 2021 Incentives and Locations», основний фокус якої було зосереджено на представленні діючої системи кешрібейтів та різноманітності українських локацій.

Візуальні мистецтва

В Україні

8 грудня оголошено переможців *VI Премії Future Generation Art Prize*, заснованої Фондом В. Пінчука. Головну премію за інсталяцію «Дугове відлуння» здобув Азіз Хазара (Афганістан): це 100 тис. доларів, з яких 60 тис. грошової винагороди та 40 тис. – інвестиція в його художню практику. Також наступного року відбудеться персональна виставка митця в *Pinchuk Art Centre*. Спеціальні премії загальною сумою 20 тис. доларів на розвиток мистецьких проєктів отримали: Педро Невес Маркес (Португалія), Міре Лі (Південна Корея), Агата Інгарден (Польща). Переможців обрало міжнародне журі, до складу якого увійшли: директорка освітньої програми Центру кураторських досліджень Бард-коледжу Лорен Корнелл (США); куратор 34-ї Бієнале в Сан-Паулу Якопо Кривеллі Вісконті (Італія – Бразилія); директорка Музею сучасного мистецтва в Барселоні Ельвіра Дьянгані Осе (Іспанія); директор «Hayward Gallery» та артдиректор 58-ї Венеційської бієнале Ральф Ругофф (США – Велика Британія); директор Національної галереї Сінгапуру й Сінгапурського художнього музею – Юджин Тан; художниця Шилпа Гупта (Індія) та артдиректор *Pinchuk Art Centre* Бйорн Гельдхоф.

У міжнародному фотоконкурсі *Bird in Flight Prize '21* переміг фотограф з Німеччини Рафаель Гайгстер із проєктом «Коронарапсодія – чи це справжнє життя» про наслідки пандемії. Проєкти учасників оцінювали: старша кураторка галереї «The Photographers' Gallery» Карен Макквейд (Велика Британія), почесний декан Міжнародного центру фотографії у Нью-Йорку Фред Рітчін (США), фотографи Паола Хіменез Кіспе (Перу), Паоло Вудс (Нідерланди – Канада), Ньюша Таваколян (Іран) і Валентин Бо (Україна).

За підтримки Посольства Держави Ізраїль в Україні з 30 листопада по 12 грудня в Національному музеї Тараса Шевченка діяла фотовиставка

Д. Брікмана «Єрусалим – не просто місто». Захід присвячено 30-й річниці встановлення дипломатичних відносин між Ізраїлем та Україною.

За сприяння Посольства Республіки Корея в Україні 6–24 грудня у Національному музеї українського народного декоративного мистецтва проходила виставка «Утопія корейського народу. Народний живопис». Її урочисто відкрив Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Корея в Україні Кім Хьон Те. У експозиції представлено роботи сучасних корейських художників, які працюють в жанрі «народної картини» – корейського фольклорного живопису, що бере свій початок у XVII ст. Твори для виставки надала Фольклорна асоціація «Урі» (Республіка Корея). Організатор заходу – ГО «Міжнародний інститут культурної дипломатії».

2–14 грудня Музей-майстерня І. Кавалерідзе представила міжнародний мистецький проєкт «Світ їх не впіймав», до якого долучилися митці з Італії, Литви, Польщі, Словаччини, Грузії, Ізраїлю, Азербайджану, Австралії та України. Виставка стала своєрідним «епіграфом» до святкування у 2022 році ювілейних дат двох геніїв – 300-ліття Г. Сковороди та 135-річчя І. Кавалерідзе.

З 9 грудня по 12 лютого у київській галереї «ЦЕХ» проходить виставка сучасного словацького мистецтва «Затишшя». Молоді словацькі художники Еріка Міклошова, Ян Васілко, Жофія Дубова, Моніка Пасцое Мікишкова, Мілош Коптак та Вільям Сламінка уперше презентували свої роботи в Україні. Кураторка заходу – О. Гошкова. Виставку відкрив Надзвичайний і Повноважний Посол Словацької Республіки в Україні Марек Шафін.

10 грудня у просторі фонду «Мистецтво без меж» галереї «Лавра» відбулося відкриття спільного проєкту української художниці Н. Мурашкіної та іспанського скульптора Хав'єра Ескала – «Жінка та чоловік». Митці перенесли високе та земне, розум і пристрасть, канонічну стриманість й бурлеск на історію стосунків жінки та чоловіка. Авторські розповіді втілено у живописі, дерев'яній і керамічній скульптурі.

Художниця Патриція Півош (Польща) презентувала свій фотопроект «Гідра Лернейська» на міжнародному фестивалі *Ars Teteriv Stage*, який 11–26 грудня пройшов у Житомирі. А у Львівському муніципальному мистецькому центрі з 18 листопада до 28 грудня експонувалося міждисциплінарне мистецьке дослідження Вікторії Войчеховської (Польща) – «Іскри», яке розповідає про війну на Донбасі.

За кордоном

У листопаді та грудні «Voloshyn Gallery» взяла участь у двох міжнародних ярмарках сучасного мистецтва в Маямі (США) – *Untitled Art Miami Beach* (з 29 листопада по 4 грудня) та *NADA Miami* (1–4 грудня). На першій було представлено груповий проєкт Н. Кадана, Л. Хоменко та О. Сая, а на другій експонувалися твори Л. Хоменко та М. Сулименко. Своєю чергою американо-українська художниця Т. Калівошко взяла участь у ярмарку-експозиції *Red Dot*

Miami, який проходив з 30 листопада по 5 грудня в рамках тижня мистецтв *Art Basel*.

9 грудня український художник Р. Воронко презентував свої роботи у Берліні, в Посольстві України в Німеччині. Серед експонатів – пейзажі, написані в Україні та Німеччині, а також картини на гофрованому картоні.

Роботи Я. Белозор увійшли до експозиції мистецької виставки «Les Voyageurs», яку було представлено 10 грудня у столиці Тунісу. Організатором заходу стала туніська галерея «Musk and Amber» у партнерстві з паризькою організацією «Association Culturelle Illimité».

Музеї. Охорона культурної спадщини В Україні

10 грудня археолог М. Левада презентував під час слухання Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики доповідь «Збереження археологічної спадщини та інших культурних цінностей: аналіз, проблеми та пропозиції щодо їх врегулювання», підготовлену у співавторстві з Л. Карпенко за результатами дослідження, проведеного за сприяння ЄС і ПРООН в Україні.

10 та 11 грудня у співпраці Італійського інституту культури в Україні та Національного художнього музею України відбулася лекція-перформанс Франко Аріаудо «Музейна гімнастика». Італійський митець провів екскурсію, що охопила обрані роботи з постійної експозиції *NAMU*, поєднавши розповідь із простими фізичними вправами. Це дозволило відвідувачам глибше зануритися в переживання мистецького твору. Гостями заходу, зокрема, стали Надзвичайний та Повноважний Посол Італії в Україні П'єр Франческо Дзадзо та директор Італійського інституту культури в Україні Едоардо Крізафуллі.

2 грудня у Львові, в Гарнізонному храмі святих апостолів Петра і Павла (колишній Костел єзуїтів), було представлено відреставровані фрески 1740 року авторства Франциска Екштайна. Відновлювальні роботи тривали 7 років у межах міжнародного реставраційного проєкту України та Польщі, над яким працювали 18 реставраторів з обох країн під керівництвом доктора Краківської академії мистецтв Павла Болінського. Загальна вартість проєкту склала понад 20 млн грн. Основне фінансування надійшло від Національного інституту польської культурної спадщини за кордоном «Полоніка», який діє при Міністерстві культури та національної спадщини Польщі.

За кордоном

Скульптурні композиції Бучацької ратуші авторства Йогана-Георга Пінзеля (Тернопільська обл.) та Палац князів Сангушків (Хмельницька обл.) увійшли до переліку 12 об'єктів культурної спадщини Європи, яким загрожує зникнення. Номінантів оголосили загальноєвропейська федерація неурядових організацій у сфері культурної спадщини *Europa Nostra* та Інститут Європейського інвестиційного банку в рамках Програми «7 в найбільшій небезпеці 2022», яка

реалізується цими інституціями за підтримки Програми ЄС «Креативна Європа». Відбір здійснювався з урахуванням значення кожного об'єкта для культурної спадщини, його культурної цінності, а також загроз, які існують для нього на цей момент. Остаточний перелік 7 об'єктів європейської культурної спадщини, яким загрожує зникнення, буде оприлюднено навесні 2022 року.

Київський приватний музей костюму та стилю *Victoria Museum*, присвячений міській моді України 1830–1920 років, потрапив до короткого списку претендентів на Європейську премію музей року 2022 (*EMYA*). Відзнака присуджується щороку Європейським музейним форумом під патронатом Ради Європи.

1 грудня у Руанді, в музейному комплексі Меморіал геноциду у Кігалі, відбувся запуск першого у країні та другого у Східній Африці україномовного аудіогіда. Проєкт реалізовано у рамках ініціативи першої леді України О. Зеленської із впровадження україномовних аудіогідів у музеях світу.

Література

В Україні

17 грудня редакція *BBC News Ukraine* оголосила переможців 17-ї літературної премії «Книга року BBC – 2021», яка проводиться у партнерстві з Культурною програмою Європейського банку реконструкції та розвитку. Володарем головної премії став А. Чех за роман «Хто ти такий?». У номінації «Книга року BBC – Есеїстика – 2021» перемогла збірка есеїв «Про що писати...» А. Содомори. У номінації «Дитяча книга року BBC – 2021» – «Союз радянських речей» П. Яценка. Перемогу у конкурсі читацьких рецензій «Читач року – 2021» здобула Л. Даниленко.

Лауреатом VIII Премії імені Джозефа Конрада-Коженьовського 2021 року стала письменниця В. Амеліна. Вона отримає 3000 євро і піврічну стипендію *Gaude Polonia* від партнера відзнаки – Національного центру культури. Премію засновано Польським Інститутом у Києві, її вручають раз на два роки українському письменнику віком до 40 років за послідовність у реалізації творчого шляху, інноваційність форми й універсалізм послання.

Ізраїльський письменник та перекладач Мар'ян Беленький, який є вихідцем з України, отримав медаль та премію імені Миколи Лукаша «*Ars Translationis*» від журналу «Всесвіт». Автора відзначено за підбірку перекладів п'єс сучасних ізраїльських драматургів, опублікованих у №7-8 журналу, який було присвячено літературі Ізраїлю.

За підтримки Гете-Інституту в Україні, Франкфуртського книжкового ярмарку, Федерального міністерства закордонних справ Німеччини, Мистецького арсеналу і Міжнародного фестивалю «Книжковий Арсенал» 2 грудня відбулася міжнародна онлайн-конференція для креативної та книжкової індустрії «*BarCamp 2.0: Поза «бульбашкою»*. Нові альянси у книжковому та креативному секторі». Фокус розмови було зосереджено на скаутингу, продюсуванні онлайн-

контенту для книжкової промоції, професійних асоціаціях (на прикладі досвіду спілки перекладачів Німеччини) і колабораційних трендах та ініціативах німецькомовного книговидання. До обговорень приєдналося понад 100 учасників з 21 країни.

За кордоном

Український письменник грузинського походження Рауль Чілачава став лауреатом Національної премії Грузії імені Шота Руставелі. Автора відзначено за семикнижжя «Формула долі». Церемонія нагородження відбулася 29 грудня у Тбілісі.

Канадський літературний фонд імені Пітерсона відзначив шість українських видань за майстерність перекладу на англійську мову. Гран-прі *Translated book awards 2021* здобув другий том «Історії України-Русі» М. Грушевського у перекладі Яна Преса і Тані Плавущак-Стех. Нагороди також отримали: «Жінки ГУЛАГу: жити – значить перемогти» О. Кісь, перекладачка – Л. Воланська; «Історія ядерного роззброєння України» Ю. Костенка, перекладачі – С. Красинська, Л. Воланська, О. Дженнінгс; «Український Майдан, російська війна. Хроніка та аналіз Революції Гідності» М. Винницького, перекладач – Р. Ключко; «Друга польсько-українська війна. 1942–1947» В. В'ятровича, перекладачка – К. Мариняк; «Формула крові» І. Тітка, перекладач – Д. Стефанюк. Церемонія нагородження відбулася 15 грудня у Торонто. Літературний фонд імені Пітерсона – канадський фонд з українським корінням, створений місцевим меценатом Стенлі Пітерсоном для відзначення важливих для світової української спільноти видань.

У різних країнах світу з'явилися переклади українських класиків та сучасних авторів. Зокрема 1 грудня в Національній бібліотеці ім. М. Ахундова в Азербайджані відбулася презентація драми-феєрії Лесі Українки «Лісова пісня» у перекладі Салама Сарвана, який було реалізовано Азербайджанським державним центром перекладу. Книгу видано в рамках програми підтримки перекладів *Translate Ukraine* від Українського інституту книги й приурочено до 150-річчя від народження Лесі Українки. Тимчасом на завершення ювілейного року поетеси у Лівані вийшов другий том прозових творів Лесі Українки арабською мовою (вид-во «Arab Photographer's House», перекладач Імадеддін Раеф). За підтримки програми *Translate Ukraine* від УІК твори українських авторів вийшли друком в національних перекладах таких країн: у Болгарії – збірки українського філософа Г. Сковороди «Байки» (вид-во «Softpress») і «Байки, Трактати» (вид-во «KVC»), роман Л. Дереша «Культ» (вид-во «Ergo Publishing House») та серія «Вигнанець» з чотирьох книг А. Кокотюхи (вид-во «Arhipelag»); у Північній Македонії – «Байки Харківські» Г. Сковороди (вид-во «Makedonika Litera»), збірка поезій «Зимовий король» О. Сливинського та роман «Моцарт 2.0» Доржа Бату (вид-во «Publishing House Muza»); у Хорватії – «Коли я була лисицею» Т. Поставної (вид-во «Stanek»); у Вірменії – книга-картинка «Привид, який не

міг заснути» Н. Малетич (вид-во «Antares»); в Індонезії – «Незвичайні професії» А. Гутніченко (вид-во «Kesaint Blanc Publishing»); в Італії – «Куди і звідки» Р. Романишин і А. Лесіва (вид-во «Jaca Book»); одразу в трьох країнах опубліковано переклади творів Ю. Винничука: повість «Нічний репортер» в Нідерландах (у перекладі англійською, вид-во «Glagoslav Publications»), роман «Лютеція» у Польщі (вид-во «Wroclaw Literary House») та роман «Танго смерті» в Ізраїлі (вид-во «9 Lives Press»). 4 грудня у приміщенні Всегрецької спілки письменників в Афінах за участі Надзвичайного і Повноважного Посла України в Грецькій Республіці С. Шутенка відбулася презентація роману В. Даниленка «Капелюх Сікорського» у перекладі новогрецькою О. Терещенко. Наприкінці грудня Посольство України в Японії презентувало видання української народної казки «Котигорошко» у перекладі японською І. Дзюба з ілюстраціями З. Скоропаденко. В американському дитячому видавництві «Enchanted Lion Books» англійською вийшла книга «Війна, що змінила Рондо» Р. Романишин й А. Лесіва (творча майстерня «Аграфка»). Вона увійшла до сотні найкращих ілюстрованих видань цього року у США за версією американського журналу *Kirkus Reviews*.

3 грудня у рамках проекту «ІЗОЛЯЦІЯ: must speak» в Генеральному консульстві України в Гамбурзі (Німеччина) відбулася подіумна дискусія з журналістом і колишнім політв'язнем С. Асеєвим та презентація його книги «Світлий шлях. Історія одного концтабору». Вона розповідає про те, що відбувається у катівні під назвою «Ізоляція» в окупованому Росією Донецьку. На підсилення дискусії також проведено показ документального фільму-есею І. Рябенської «Світлий шлях».

Бібліотеки

За кордоном

Тринадцять муніципальних бібліотек Фінляндії отримали цьогоріч українські книжки у рамках кампанії Посольства України у Фінляндській Республіці та Міжнародного українського культурного центру. Кампанію започатковано у 2019 році. Відтоді українські видання поповнили фонди майже 30 бібліотек по всій країні.

Релігія

В Україні

16 грудня у Вірменському кафедральному соборі Успіння Пресвятої Богородиці у Львові відкрили виставку «Veradardz» («Повернення»), присвячену 30-літтю відновлення канонічної діяльності Вірменської Апостольської Церкви в Україні. Експозиція містить сакральні артефакти, а також археологічні знахідки XIV–XV століть, дотичні до історії вірмен. Окремі експонати були спеціально доставлені з Вірменії. Виставка діятиме на постійній основі, щоправда, експозиція буде змінюватися.

Побратимство

За кордоном

У Японії відзначили встановлення побратимських відносин між Києвом і Кіото та між Одесою і Йокогамою. До 50-річного ювілею побратимства Києва та Кіото у співпраці міських адміністрацій обох міст і за сприяння Посольства України в Японії та Асоціації дружби Києва і Кіото було організовано насичену програму: у парку Такарагаіке висадили київські каштани; представили інформаційну виставку про Київ та історією встановлення дружніх відносин між містами і виставку дитячих художніх робіт з міст-побратимів; провели презентацію та церемонію погашення присвяченої ювілею поштової марки Пошти Японії тощо. Головною подією святкування став концерт «Prayers from Japan to Ukraine», який 10 грудня відбувся у концертному залі Кіотського дому міжнародних обмінів за участі бандуристки Катерини Гудзій, скрипальки Чіе Савади, піаністок Еріки та Юріє Камур і мураліста Кенсуке Міядзакі, який під час заходу створив малюнок, де поєднав Київ та Кіото. Своєю чергою Одеса та Йокогама відсвяткували 55-річчя партнерства. З цієї нагоди 23 грудня під патронатом Посольства України в Японії та за підтримки Культурного фонду Японії відбувся концерт колективу *Yokohama Sinfonietta* під керівництвом українського диригента Т. Демчишина. У заході також взяли участь солісти Сачіко Мізуно, Чіе Савада та Каору Оно.

Національні спільноти

В Україні

10–17 грудня вперше відбувся онлайн-фестиваль «Дні ромського кіно в Україні», організований Ромським жіночим фондом «Чіріклі» у партнерстві з *Romedia Foundation* (Угорщина) та громадською організацією *SODI* (Німеччина) за підтримки Міністерства закордонних справ Німеччини.

Матеріал підготувала

Г. М. Іванченко,

завідувачка сектору ДЗК відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування ***І. Г. Піленко***

Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. 1,6. Б/т. Зам.11. Безплатно

НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12